

Sự Tích Cây Đèn Kỳ Diệu

Trong truyện cổ tích Phật Giáo có ghi chép về câu chuyện “Cây Đèn Kỳ Diệu”: Một hôm, bà lão hành khất thấy lính tráng chở rất nhiều thùng dầu và những cây đèn dầu rất rực rỡ. Khi bà hỏi các vị lính thì được biết vua A-Xà Thế ra lệnh chở lễ vật cúng dường lên đức Thế Tôn và Tăng đoàn. Vì đèn tượng trưng cho ánh sáng của trí tuệ và giác ngộ. Ở đâu có ánh sáng thì ở đó bóng tối tan mất. Cũng như ánh sáng Phật và Tăng đoàn đến đâu thì ở đó si ám và tội lỗi đều tiêu sạch.

Nghe vậy, bà lão suy nghĩ: “Ngàn năm muôn thuở mới có một đức Phật ra đời, nay mình có đại nhân duyên mới được gặp Phật sao mình không sắm một cây đèn để cúng dường lên Phật và Tăng đoàn.”

Suy nghĩ xong bà thò tay vào túi chỉ tìm thấy được hai đồng tiền. Bà lập tức đi vào quán mua dầu và đèn. Tiếc thay hai đồng tiền chỉ mua được hai muống dầu. Nhưng sau khi bà lão kể sự việc với lòng tôn kính đối với Đấng Giác Ngộ, người chủ quán tặng bà ba muống nữa là năm, và cho bà mượn luôn cây đèn dầu. Bà tỏ lòng vui mừng và lập tức đi đến Tu Viện Kỳ Hoàn để kịp dâng đèn lên Đức Thế Tôn và Tăng đoàn trước khi trời tối.

Khi đến Tu Viện Kỳ Hoàn, bà lão được chứng kiến những cây đèn xinh xắn, lộng lẫy của nhà vua đã được những đội thị vệ thấp sáng, làm cho Tu Viện Kỳ Hoàn càng thêm sáng đẹp rực rỡ, vui nhộn. Những điệu nhạc dịu dàng, nhịp nhàng với lời ca ngợi của những cận thần thay nhà vua tán thán công đức của Phật và Tăng đoàn. Mọi người đua nhau dự lễ và chí thành đánh lễ Đức Thế Tôn.

Bà lão từ tốn bước sang một bên và thận trọng rót dầu vào cây đèn, và trong khi mỗi ánh sáng bà thầm phát nguyện: “Cúng dường ánh sáng này lên đức Thế Tôn và Tăng đoàn, con chỉ cầu mong làm sao con cũng sẽ được trí tuệ sáng suốt như các đấng giác ngộ trong mười phương.” Bà lại nghĩ: “Dầu ít như vậy có sáng cũng chỉ đến nửa đêm là cùng.” Nhưng mạnh dạn bà thầm nguyện: “Nếu quả thật sau này con sẽ được giác ngộ như lòng con mong muốn hôm nay, thì số dầu ít ỏi này cũng làm cho cây đèn này mãi không tắt.”

Phát nguyện xong, bà lão treo cây đèn trên một cành cây, và đi thẳng vào Tu Viện, chí thành đánh lễ Phật rồi ra về.

Số đèn của nhà vua, tuy được những đội lính thay nhau lo việc châm dầu, thay tim, nhưng ít cây được sáng suốt đêm, cây thì bị gió thổi tắt, và cây thì bị phụt cháy.

Duy cây đèn của bà lão hành khất thì ánh sáng nổi bật hơn muôn vạn cây đèn khác và cháy mãi đến sáng mà vẫn không tắt.

Khi trời sáng, đức Phật bảo Tôn giả Mục Kiền Liên đi tắt những cây đèn còn đỏ, Tôn giả quạt tắt đèn, nhưng khi đến cây đèn bà lão thì không thể quạt tắt được.

Ngay lúc ấy, đức Phật vừa đến, Ngài điềm đạm nói: “Đệ tử hãy thôi. Dù cho đệ tử tận dụng tất cả thần lực của đệ tử cũng không thể nào làm tắt được cây đèn này, vì đó là ánh sáng công đức của vị Phật trong tương lại.”

*“Cúng đèn lên Tam Bảo
Công đức thật vô biên
Chúng con xin hồi hướng
Phúc trí đến muôn nhà
Và cầu cho vạn loại
Hóa giải mọi oan khiên ...”*